

Nr 79.

Ankom till Riksdagens kansli den 3 maj 1910 kl. 1 e. m.

Utlåtande, i anledning af Kungl. Maj:ts proposition i fråga om utförande af en försöksundersökning rörande skogarna inom viss del af landet. (1:a A.)

I en till Riksdagen den 4 april 1910 aflåten, till jordbruksutskottet för förberedande behandling hänvisad proposition, nr 143, har Kungl. Maj:t under återopande af bilagdt utdrag af statsrådsprotokollet öfver jordbruksärenden för samma dag föreslagit Riksdagen att för utförande af en försöksundersökning rörande virkestillgång och tillväxt m. m. af skogarna i Värmlands län å extra stat för år 1911 anvisa ett förslagsanslag af 60,000 kronor med rätt för Kungl. Maj:t att under år 1910 af tillgängliga medel förskottsvis för ändamålet utanordna erforderlig del af beloppet.

Beträffande utredningen i ärendet tillåter sig utskottet att hänvisa till det vid propositionen fogade statsrådsprotokollsutdraget.

Under de senaste årtiondena har skogshandteringen i synnerhet genom den storartade utvecklingen af träförädlingsindustrierna samt exporthandeln med skogsprodukter, såväl oförädlade som förädlade, kommit att i allt högre grad intaga den ledande ställning i vårt lands näringslif, som med rätta tillkommer denna på landets måhända rikaste naturtillgång grundade näring. Och då en del af nämnda industrier ännu torde stå i begynnelsen af sin utveckling samt allestädes i landet förspörjes ett vaknande intresse för skogarna, deras skötsel och tillgodogörande och hvad därmed i öfrigt sammanhänger, torde med viss-het kunna antagas, att skogshandteringen ännu ej nått sin slutliga plats i nationalhushållningen. I mån som sålunda skogarnas betydelse för

Utskottet.

Bih. till Riksd. Prot. 1910. 8 Saml. 37 Häft. (Nr 79.)

landets ekonomiska välfärd växer, i samma mån blir gifvetvis vikten däraf större, att skogskapitalet handhafves på ett fullt rationellt sätt, så att detsamma å ena sidan utnyttjas i så hög grad som från ekonomisk synpunkt och för skogens föryngring kräfvcs, men å andra sidan icke genom afverkningen förminskas. Angående grunderna för en sådan rationell skogshushållning, huru densamma bör åvägabringas samt i hvad mån brister i nyssberörda afseenden vidlåda den nuvarande skogshushållningen, därom råda som bekant för närvarande vidt skilda meningar. Annat torde förhållandet ej heller kunna blifva, så länge man, såsom fallet nu är, saknar grundförutsättningen för att klarhet i dessa spörsmål öfver hufvud taget skall kunna vinnas, nämligen en i möjligaste mån tillförlitlig kännedom om skogarnas verkliga virkesmassa och den årliga virkestillväxten såväl i landet i dess helhet som beträffande dess särskilda delar. Visserligen hafva skogarna inom mer eller mindre begränsade områden här och hvar i landet varit föremål för undersökningar i syfte att utreda deras beskaffenhet i nämnda afseenden. Men då dessa undersökningar verkställes för olika ändamål och enligt skilda metoder, torde desamma få anses vara af förhållandevis ringa värde vid bedömandet af frågan om skogskapitalets nuvarande storlek och afkastningsförmåga. Af än mindre betydelse för frågan äro de uppskattningar af hela landets skogstillgångar samt den årliga tillväxten och afverkningen, som tid efter annan verkställes af enskilda, med skogsförhållandena i landet visserligen väl förtrogna personer. Dessa uppskattningar, som i större eller mindre grad, af brist på tillförlitliga uppgifter, grundats på blotta antaganden, hafva nämligen ledt till sinsemellan så olika resultat, att de endast ådagalägga behovet af en sakkunnigt och systematiskt utförd undersökning af landet i dess helhet såsom den enda tillförlitliga utgångspunkten för en uppskattning af det befintliga skogskapitalet.

Med ofvan angifna uppfattning måste utskottet finna den vid skogsvårdsstyrelsernas möte i december 1908 uppkomna frågan om en undersökning af landets skogar för utrönande af deras virkesmassa och tillväxt m. m. af allra största betydelse såväl för landets ekonomiska lif i allmänhet som särskildt för skogshushållningen.

I fråga om tillvägagångssättet vid en sådan undersökning har utskottet funnit sig tilltaladt af det i förberörda statsrådsprotokoll återgifna, af den vid skogsvårdsstyrelsernas nämnda möte för ändamålet utsedda kommission utarbetade programmet därför. Som det emellertid gifvetvis är af synnerligen stor vikt att, innan en undersökning af hela landet beslutes, vinna erfarenhet, huru den undersökningsmetod, som

därvid skulle tillämpas, verkar, finner utskottet det välbetänkt att, såsom Kungl. Maj:t nu föreslagit, till en början i försökssyfte utföra undersökningen beträffande endast en del af landet. Genom en dylik försöksundersökning gäfves dessutom tillfälle att fullständiga och ändra metoden i de delar, där sådant kunde visa sig behöfligt.

Den landsdel, Värmlands län, som föreslagits för försöksundersökningen, synes utskottet därför väl lämpad med hänsyn till dess forstliga, i länets sydliga delar med mellersta Sverige och i dess nordliga delar med norra Sverige jämförliga beskaffenhet.

Beträffande planen för försöksundersökningen sådan densamma i departementschefens yttrande i ärendet till statsrådsprotokollet framlagts har utskottet icke funnit anledning till erinran. Ej heller har utskottet något att erinra i afseende å den för undersökningen i fråga beräknade kostnaden. Då denna gifvetvis ej kan på förhand fullt exakt bestämmas, torde det vara lämpligt, att, såsom föreslagits, anslaget för ändamålet, om sådant beviljas, i riksstaten upptages såsom förslagsanslag.

På grund af hvad sålunda anförts och då det synes utskottet af vikt, att anslaget må kunna disponeras för undersökningens omedelbara påbörjande, får utskottet hemställa,

att Riksdagen, med bifall till Kungl. Maj:ts förevarande proposition, må för *utförande af en försöksundersökning rörande virkestillgång och tillväxt m. m. af skogarna i Värmlands län å extra stat för år 1911* anvisa ett förslagsanslag af 60,000 kronor med rätt för Kungl. Maj:t att under år 1910 af tillgängliga medel förskottsvis för ändamålet utanordna erforderlig del af beloppet.

Stockholm den 3 maj 1910.

På jordbruksutskottets vägnar:

THEODOR ODELBERG.

Det skulle här antecknas, att herrar *P. Paulson, D. Persson* och grefve *R. G. Hamilton* icke deltagit i förestående ärendes behandling inom utskottet.
